

SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2024-2027
Wydział Nauk o Zdrowiu
Powiślańska Szkoła Wyższa

Kierunek:	RATOWNICTWO MEDYCZNE		
Profil kształcenia:	praktyczny		
Nazwa jednostki realizującej modul/przedmiot:	Wydział Nauk o Zdrowiu		
Kontakt (tel./email):	tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl		
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	zgodnie z obsadą i planem zajęć		
Osoba(y) prowadząca(e):	wykład: zgodnie z obsadą i planem zajęć seminaria: ćwiczenia: zgodnie z obsadą i planem zajęć zajęcia praktyczne:		
Poziom studiów:	I stopnia (licencjackie)		
Rodzaj studiów:	niestacjonarne		
Rok i semestr studiów:	Rok studiów: I X II III	Semestr studiów: 1 2 X 3 4 5 6	
Nazwa modułu/przedmiotu:	PSYCHOLOGIA	Liczba punktów ECTS: 2,5	Kod modułu
Typ modułu/ przedmiotu:	obowiązkowy X fakultatywny ☐ do wyboru ☐		
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego:	nauki podstawowy ☐ nauki behawioralne i społeczny X nauki kliniczny ☐ praktyki zawodowe ☐		
Język wykładowy:	polski		

Formy realizacji zajęć	Forma nakładu pracy studenta - liczba godzin		Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Liczba punktów ECTS
	Godziny z udziałem nauczyciela	BUNA oraz praca własna studenta		
Wykłady (W)	12	12	24	1
Czytanie wskazanej literatury		4		
Przygotowanie do zleconego zadania		4		
Przygotowanie do zaliczenia wykładów		4		
Seminarium (S)				
E-wykłady (eW)				
Ćwiczenia (C)	15	23	38	1,5
Przygotowanie do ćwiczeń		7		
Realizacja zleconego zadania		8		
Przygotowanie do zaliczenia		8		
Zajęcia praktyczne (ZP)				
Praktyki zawodowe (PZ)				
Razem	27	35	62	2,5

Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z użyciem środków audiowizualnych, pogadanka, metoda problemowa, studium przypadku, praca z tekstem, analiza przypadków klinicznych w oparciu o własną pracę studenta (samokształcenie).
Ćwiczenia: instruktaż, pokaz, ćwiczenia indywidualne i grupowe, dyskusja dydaktyczna.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne: brak.

B. Wymagania wstępne: umiejętność dostrzegania zjawisk społecznych, uwrażliwienie na zachodzące procesy społeczne.

Cele przedmiotu:		
C.1 Celem zajęć jest przekazanie studentowi wiedzy na temat psychologicznych mechanizmów funkcjonowania jednostki w sytuacjach trudnych (kryzysowych, traumatycznych).		
C.2 Przedstawienie wiadomości dotyczących powstawania i przebiegu stresu. Przekazanie informacji związanych z radzeniem sobie ze stresem. Ukazanie roli wsparcia psychologicznego.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych		
Numer szczegółowego efektu uczenia się/ Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
B.W4. omawia rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W5. omawia formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W6. omawia postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W7. omawia znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W8. przedstawia psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W9. charakteryzuje społeczną rolę ratownika medycznego;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W10. omawia podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W11. omawia rolę rodziny w procesie leczenia;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W12. omawia rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W13. omawia zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W19. omawia zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W20. definiuje i omawia pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W21. omawia zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W22. przedstawia techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.W35. omawia problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	W, BUNA
B.U2. rozpoznaje sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
B.U9. identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA

B.U10. stosuje – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
B.U11. komunikuje się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
B.U13. zapobiega zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (<i>debriefing</i>) w zespole;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
B.U14. radzi sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego;	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
B.U15. ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);	Kolokwium ustne lub pisemne, realizacja zleconego zadania	Ć, BUNA
K05 dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Esej refleksyjny/przedłużona obserwacja	W, Ć, BUNA
*W-wykład; S-seminarium; EL- e-learning; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe; BUNA – praca własna studenta podlegająca weryfikacji nauczyciela akademickiego		
PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (<i>niestandardyzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy</i>); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (<i>esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi</i>), w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio) Praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestrne.		
BUNA: praca własna studenta weryfikowana jest poprzez ocenę stopnia realizacji założonych efektów uczenia się: test sprawdzający wiedzę studenta z określonej w sylabusie tematyki, ale także poprzez prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje i wszelkie inne prace śródsesemestrne.		
TREŚCI PROGRAMOWE		
Problematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> 1. Główne teorie psychologiczne (psychodynamiczne, behawioralne, poznawcze) wyjaśniające zachowania człowieka w szczególności zaburzenia funkcjonowania. 2. Modele teoretyczne w psychologii klinicznej, etiologia zaburzeń (czynniki predysponujące, wyzwalające i utrwalające). Kontrowersje wobec pojęcia normy i zaburzeń psychicznych, systemy i klasyfikacja zaburzeń. 3. Stres, konflikt, kryzys, psychologiczne aspekty zaburzeń nerwicowych i afektywnych oraz zaburzeń osobowości. Psychologiczne następstwa stresu traumatycznego. 4. Omówienie problemów psychosomatycznych i somatopsychicznych. 5. Zaburzenia zagrażające życiu, uzależnienia, współuzależnienia. 6. Psychologiczne aspekty wyjaśniające reakcje samobójcze, szacowanie ryzyka samobójstwa. 7. Zaburzenia funkcji poznawczych (niepełnosprawność umysłowa): etiologia, kryteria diagnostyczne, formy pomocy pacjentom i rodzinie. 8. Diagnoza psychologiczna, formy pomocy i diagnostyki. 		
Problematyka ćwiczeń <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do technik radzenia sobie ze stresem. 2. Wybrane techniki antystresowe i trening relaksacyjny. 3. Psychologiczne aspekty choroby i chorowania – różnice indywidualne w adaptacji do choroby. 4. Czynniki psychospołeczne a rodzaj wpływu na zdrowie, powstawanie chorób i przebieg leczenia. 5. Identyfikacja psychospołecznych czynników w zdrowiu i w chorobie – analiza zapisu rozmowy z pacjentem. 6. Specyfika kontaktu pacjent-ratownik medyczny oraz wizyt realizowanych przez pogotowie ratunkowe. 7. Praca z pacjentem terminalnie chorym – potrzeby i problemy. Ratownik medyczny w obliczu nagłej śmierci pacjenta. 8. Budowanie relacji z pacjentem jako czynnik wpływający na proces diagnozy i leczenia. 9. Trening kompetencji interpersonalnych z elementami udzielania wsparcia psychologicznego. 10. Ogólne zasady pracy z pacjentem wymagającym – szok, utrudniony kontakt. 11. Kryzys psychologiczny. Podstawowe elementy interwencji kryzysowej. 12. Specyfika pracy zespołowej, psychologiczne procesy grupowe, budowanie zespołu. 13. Specyfika pracy z pacjentem senioralnym – stereotypy, przekonania i możliwości. 14. Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności. 15. Ratownik medyczny oraz pacjent wobec samobójstwa. 16. Przemoc domowa – źródła, mechanizmy, formy. Reakcje w obliczu przemocy i agresji. 17. Zapobieganie występowaniu paniki. 		

18. Sytuacje trudne dotyczące poszkodowanych i uczestników akcji ratunkowej.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

1. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D., *Psychologia w praktyce medycznej*, PZWL, Warszawa 2022.
2. Klimasiński K., *Elementy psychopatologii i psychologii klinicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016.
3. Sęk H., *Psychologia kliniczna*, t. 1 i 2, PWN, Warszawa 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Brzezińska A. J., Sęk H., *Podstawy pomocy psychologicznej*, [w:] „Psychologia. Podręcznik akademicki”, Doliński D., Strelau I. W. (red.), t. 2, GWP, Gdańsk 2021.
2. Seligmann E. P., Rosenhan D. L. Walker E. F., *Psychopatologia*, Zysk, Poznań 2021.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

- Wykłady – zaliczenie z oceną
- Ćwiczenia – zaliczenie z oceną
- BUNA – zaliczenie bez oceny

Formy i kryteria zaliczenia

Kryteria oceny wykładów:

Podstawę do uzyskania zaliczenia/zal stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia,
- pozytywne zaliczenie pracy własnej studenta,
- pozytywne zaliczenie kolokwium, co najmniej ocena dostateczna (3.0).

Kolokwium ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ z jedną prawidłową odpowiedzią (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny lub ma formę odpowiedzi ustnej (ocena zgodnie z poniższymi kryteriami).

Kryteria oceny z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria oceny – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

Kryteria oceny ćwiczeń

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń),
- poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń

Kryteria oceny – jak wyżej

Podstawę do niezaliczenia ćwiczeń/konwersatoriów, co jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej stanowi:

- brak 100% obecności na zajęciach,
- brak dokumentacji procesu pielęgnowania, proces pielęgnowania oceniony na ocenę niedostateczną,

- naganna postawa (brak respektowania czasu trwania ćwiczeń, zajmowanie się sprawami innymi, nie związanymi z ćwiczeniami, przejawianie zachowań zmuszających wykładowcę do przerwania zajęć).

Kryteria oceny- samodzielna praca studenta (BUNA)

Kryteria oceny samodzielnej pracy studenckiej (2017)		
Kryteria oceny	Ocena: zal/nzal	
Zgodność treści pracy z przedmiotem kształcenia		
Ocena merytoryczna pracy		
Ocena doboru i wykorzystania źródeł		
Ocena formalnej strony pracy (przypisy, język)		
*(zalecenia do pracy)		
	(ocena)	(podpis)

* jeżeli któreś z kryteriów nie jest spełnione, należy poprawić pracę wg zaleceń wykładowcy

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

Ocena z wykładów stanowi 50% oceny końcowej z przedmiotu

Ocena z ćwiczeń stanowi 50% oceny końcowej z przedmiotu

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie przez studenta oceny pozytywnej z wykładów i ćwiczeń oraz uzyskanie zaliczenia BUNA

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 -4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego, jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu, jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia, zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:
Prorektor ds. Dydaktycznych